

Vlaamse Regering

Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oude kraamkliniek en oude oogkliniek te Brugge

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

1° Wegens de artistieke, historische, in casu de architectuurhistorische waarde en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oude kraamkliniek met ernaast gelegen restant van de vroegere kloosterboomgaard (overdekte fietsstallingen worden niet mee beschermd), gelegen te Brugge (Brugge), Oostmeers 17;

bekend ten kadaster: Brugge, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 1132D.

2° Wegens de artistieke, historische, in casu de architectuurhistorische waarde en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oude oogkliniek en oude neus-, oor- en keelkliniek met bijgebouwen, gelegen te Brugge (Brugge), Gozeputstraat ZNR; Heilige-Geeststraat ZNR; Mariastraat 44; bekend ten kadaster: Brugge, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 1161K.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1. De oude kraamkliniek, heden in gebruik als kantoren voor stadsdiensten, met ernaast gelegen restant van de vroegere kloosterboomgaard (de overdekte fietsstallingen worden niet mee beschermd) dient te worden beschermd omwille van de:

De historische waarde:

De voormalige kliniek heeft een historische waarde als zijnde een merkwaardig en gaaf gebleven voorbeeld van een kraamkliniek zoals die in het begin van de 20ste eeuw werd geconcipieerd, naar alle toen gangbare normen en nieuwe inzichten en met een leerschool en pensionaat voor leerling-vroedvrouwen.

Het vormt een schakel in de gestage uitbreiding van het hospitaal gestart als middeleeuwse instelling, uitgebreid in 1856-1858 met nieuwe ziekenzalen, een kliniek voor terminaal zieke vrouwen in 1885-1892, een oogkliniek in 1913 en de afdeling voor neus-, oor- en keelziekten in 1932.

De heraangelegde boomgaard met plantsoenen en omlopende leilinden heeft een historische waarde als reminiscentie van de historische kloosterboomgaard die op deze plaats van oudsher aanwezig was.

De historische, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

De kliniek heeft een architectuurhistorische waarde als zijnde een merkwaardig en gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een hospitaalgebouw uit het begin van de 20ste eeuw met kenmerkende planaanleg.

Als een gaaf bewaard voorbeeld van de typische neogotische architectuur, gebaseerd op lokale, 16de-eeuwse, voorbeelden zoals die in Brugge vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw tot diep in de 20ste eeuw de voorkeur geniet.

Als verwezenlijking en typisch ontwerp van de in Brugge levende en werkende architect, Alphonse Depauw, opgeleid in de Gentse Sint-Lucasschool, centrum van de neogotiek.

Als typisch Brugse architectuur in verankerde baksteen waarin de 16de-eeuwse Brugse types met verschillend uitgewerkte traveenissen, versierd met maaswerk en met gebruik van kruiskozijnen worden toegepast.

De artistieke waarde:

Als zijnde een zuiver voorbeeld van de Brugse neogotiek geïnspireerd op 16de-eeuwse Brugse voorbeelden waarvan de architectuur een verzorgde uitvoering heeft in het metselwerk, maaswerk, smeedwerk, schrijnwerk, detaillering.

De sociaal-culturele waarde:

Als een beeldbepalend en dominerend volume aan straatzijde en aan tuinzijde. De vlakbij gelegen boomgaard bepaalt mede het uitzicht en de uitstraling van het gebouw. De boomgaard heeft tevens een recreatief gebruik als rust- en ontmoetingsplaats.

Als gaaf bewaarde getuige van de hospitaalbouw en meer in het bijzonder van een kraamkliniek uit het begin van de 20ste eeuw. Als geboorteplaats, tot 1976, van een groot aantal mensen heeft dit gebouw voor de plaatselijke gemeenschap een sterke symbolische en emotionele betekenis.

2. De voormalige oogkliniek, neus-, oor- en keelkliniek met bijgebouwen, heden in gebruik als het Bruggemuseum Archeologie en Museumdiensten Sint-Jan dient te worden beschermd omwille van de:

De historische waarde:

De voormalige kliniek heeft een historische waarde als zijnde een merkwaardig en gaaf gebleven voorbeeld van een oogkliniek zoals die in het begin van de 20ste eeuw werd geconcipeerd naar alle toen gangbare normen en nieuwe inzichten.

Het vormt een schakel in de gestage uitbreiding van het hospitaal gestart als middeleeuwse instelling, uitgebreid in 1856-1858 met nieuwe ziekenzalen, een kliniek voor terminaal zieke vrouwen in 1885-1892, een kraamkliniek in 1908-1910 en de afdeling voor neus-, oor- en keelziekten in 1932.

Tevens blijkt de historische waarde uit de 16de-eeuwse gevels aan de Mariastraat en de aansluitende, daarop geïnspireerde gevel als 'Kunstige Herstelling' uit 1932, de trapgevels uit de 17de en de 19de eeuw en tuitgevels aan de Goezeputstraat met 17de-eeuwse kern en van ca. 1500.

De historische, meer bepaald de architectuurhistorische waarde:

De kliniek heeft een architectuurhistorische waarde als zijnde een merkwaardig en gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een hospitaalgebouw uit het begin van de 20ste eeuw met kenmerkende planaanleg.

Als verwezenlijking en ontwerp van de Ieperse architect Jules Coomans, opgeleid in de Gentse Sint-Lucasschool, centrum van de neogotiek.

Als typisch Brugse laatgotische en neogotische architectuur in verankerde baksteen waarin de 16de-eeuwse Brugse types met verschillend uitgewerkte traveenissen, versierd met maaswerk en met gebruik van kruiskozijnen worden toegepast.

Als typisch Brugse 16de-eeuwse architectuur met gebruik van de Brugse types met verschillend uitgewerkte traveenissen en de daarop geïnspireerde gevel van 1932 als late uiting van de traditionele en behoudsgezinde politiek wat betreft de architectuur in de binnenstad.

Als typisch 17de-eeuwse trapgevels die mede het uitzicht van de Brugse binnenstad bepalen.

Als typisch voorbeeld van Brugse, bakstenen gevels met uitkragende bovenbouw zoals die in de 17de eeuw vaak voorkomt en met een gevel van ca. 1500 met doorlopende traveenissen, een voorbeeld van het vroegste Brugse geveltype.

De artistieke waarde:

Als zijnde een zuiver voorbeeld van de Brugse neogotiek geïnspireerd op 16de-eeuwse Brugse voorbeelden waarvan de architectuur een verzorgde uitvoering heeft in het metselwerk, maaswerk, smeedwerk, schrijnwerk, detaillering.

Als voorbeeld van late neogotiek stilistisch aansluitend bij de 16de-eeuwse gevelrij.

Als uiting van sobere 17de- en 19de-eeuwse architectuur bij de trapgevels.

Als voorbeeld van een typische 17de-eeuwse gevel met uitkragende bovenbouw en met doorlopende traveenissen, kruiskozijnen en maaswerk van ca. 1500.

De sociaal-culturele waarde:

Als een beeldbepalend en dominerend volume, aan straatzijde gelegen schuin tegenover de Onze-Lieve-Vrouwekerk en met uitzicht op de Dijver. Aan binnenkoerzijde waar het bouwblok van het vroegere beddenhuis de sfeer en afbakening van de binnenkoer in belangrijke mate mee bepaalt.

Als gaaf bewaarde getuige van de hospitaalbouw en meer in het bijzonder van een oogkliniek uit het begin van de 20ste eeuw. Als behandeling- en herstellingsplaats, tot 1976, voor een groot aantal mensen heeft dit gebouw voor de plaatselijke gemeenschap een sterke symbolische betekenis.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006.

Brussel, 18-09-2009

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS